

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.017.04.2018

Beata Biernacka
Dyrektor Zespołu Szkół Nr 2
im. Jana Pawła II w Narzymbiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/027 – „Zmiany w systemie oświaty”.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół Nr 2 im. Jana Pawła II w Narzymiu (dalej „Zespół Szkół” lub „Szkoła”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dyrektorem Zespołu Szkół od 1.09.2015 r. do 31.08.2016 r. była Anna Nagórzańska, od 1.07.2016 r. do 31.08.2016 r. – Bożena Pudlak, a od 1.09.2016 r. jest Beata Biernacka.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie zmian w systemie oświaty. 2. Zmiany warunków lokalowych i organizacyjnych w związku z reformą oświaty. 3. Współpraca z instytucjami przy wprowadzaniu zmian w systemie oświaty.
Okres objęty kontrolą	Lata 2016-2018 do czasu zakończenia kontroli oraz ewentualnie okres wcześniejszy, jeśli będzie miał wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie.
Kontroler	Rafał Dmytrenko, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/103/2018 z 12 września 2018 r.

(akta kontroli str.1-3)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	W ocenie NIK przygotowanie Zespołu Szkół do wprowadzenia zmian w systemie oświaty od roku 2017/2018 należy uznać za prawidłowe i adekwatne do zmian w programach nauczania.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Dyrektor Zespołu Szkół z dostatecznym wyprzedzeniem podjął działania przygotowawcze do właściwego funkcjonowania placówki w warunkach nowego ustroju szkolnego. Wszystkim uczniom Szkoły, na początku każdego roku szkolnego badanego okresu, zapewniono darmowe podręczniki. Podjęto również działania informacyjne skierowane do uczniów i ich rodziców, nauczycieli oraz pracowników administracyjno-obługowych Szkoły w zakresie planowanych zmian ustroju szkolnego. Począwszy od roku szkolnego 2017/2018 dla klas I, IV oraz VII szkoły podstawowej terminowo ustalono też nowe plany nauczania. Warunki lokalowe Zespołu Szkół oraz wyposażenie sal lekcyjnych, a także utrzymana na zbliżonym poziomie liczba uczniów umożliwiły prowadzenie zajęć w roku szkolnym 2017/2018 i kolejnym, bez pogorszenia warunków nauczania. Nie było także konieczności wprowadzenia dwuzmianowego trybu nauczania. Wszyscy zatrudnieni w Szkole nauczyciele posiadają kwalifikacje odpowiednie do prowadzonych zajęć. Kadra kierownicza Szkoły oraz jej nauczyciele brali udział w szkoleniach przygotowujących do podjęcia działalności dydaktyczno-wychowawczej w zreformowanej ośmioklasowej szkole podstawowej.

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej³ kontrolowanej działalności

OBSZAR	
Opis stanu faktycznego	1. Przygotowanie i wdrożenie zmian w systemie oświaty. 1.1 Dyrektor Zespołu Szkół podejmował działania przygotowawcze do właściwego funkcjonowania Szkoły w nowym ustroju szkolnym, tj.: • W dniach 22 listopada 2016 r. i 6 kwietnia 2017 r. na radach pedagogicznych przedstawiono informacje o reformie systemu oświaty m.in. poprzez omówienie broszury wydanej przez MEN pt. „Dobra Szkoła”, wyjaśniającej istotę przeprowadzanej reformy oraz przedstawienie prezentacji MEN dotyczącej zmian w prawie oświatowym. • W trakcie spotkań z rodzicami w dniach 15 grudnia 2016 r. oraz 16 marca 2017 r. zaprezentowano informację na temat wprowadzanych zmian w oświacie oraz „Mapę drogową reformy edukacji. Szkoła po zmianie”, opracowaną przez MEN. • W dniu 3 lutego 2017 r. na spotkaniu z pracownikami administracji i obsługi, zapoznano ich pracowników ze zmianami w związku z reformą systemu oświaty, na podstawie opracowania MEN „Dobra Szkoła”. • Uczniowie Szkoły zostali zapoznani z zasadami dotyczącymi wprowadzenia nowego systemu edukacji, m.in. poprzez informacje w gazetkach szkolnych oraz na stronie internetowej Szkoły. Odbyły się też spotkania z doradcą zawodowym i wychowawcami klas. Omawiana była problematyka dotycząca możliwości kontynuowania nauki po ukończeniu szkoły podstawowej. • W związku z reformą oświatową nauczyciele uczestniczyli w 16 szkoleniach zewnętrznych (także w formie warsztatów, seminariów) o różnorodnych aspektach reformy. Tematyka zajęć, w których brali udział nauczyciele i kadra kierownicza Szkoły obejmowała m.in. zmiany w przepisach dotyczących edukacji, wdrażanie nowych podstaw programowych, wpływ nowego prawa oświatowego na zmiany w pracy nauczycieli. • W okresie poprzedzającym reformę oświaty nie wystąpiły żadne protesty czy skargi ze strony rodziców, nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, związane z trybem i sposobem wprowadzania zmian w systemie oświaty – w tym przypadku w związku z wygaszaniem gimnazjum i utworzeniem 8 letniej szkoły podstawowej. (dowód: akta kontroli str. 4-20) 1.2 Szkoła w okresie objętym kontrolą podejmowała następujące działania wynikające z wprowadzenia zmian w systemie oświaty: – ustaliła nowe plany nauczania począwszy od roku szkolnego 2017/18 dla klas I, IV, VII szkoły podstawowej dostosowane do nowej podstawy programowej zgodnie z art. 273 i 291 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe⁴. – Dyrektor Szkoły ustalił projekt arkusza organizacyjnego szkoły przekazując go w dniu 10 kwietnia 2017 r. Wójtowi Gminy Iłowo – Osada, który przesłał arkusz do Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty Olsztynie. W tym

³ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁴ Dz.U. z 2018 r., poz. 996 ze zm.

samym dniu Dyrektor Szkoły zwrócił się do Prezesa oddziału ZNP w Iłowie Osadzie o zaopiniowanie arkusza. W dniu 26 maja 2017 r. organ prowadzący zatwierdził arkusz organizacyjny Szkoły.

- Dyrektor sporządził projekt planu finansowego na 2018 r. i 2019 r. Plany te zostały zaopiniowane przez radę rodziców 26 października 2017 r. i 23 października 2018 r., projekty zostały złożone do Wójta Gminy Iłowo – Osada 12 października 2017 r. i 2 października 2018 r.

W związku z reformą systemu oświaty wchodzącą w życie 1 września 2017 r. nie było potrzeby:

- dokonania korekty realizowanego planu finansowego Szkoły (taka potrzeba nie występowała, bo Szkoła przejęła zaplecze po gimnazjum),
- przygotowania obiektu szkolnego wraz z jego zewnętrzną i wewnętrzną infrastrukturą (która już była wystarczająca w momencie reform - wcześniej działało tam gimnazjum),
- sporządzenia inwentaryzacji majątku (placówka nie zmieniła swojego statusu prawnego-majątkowego),
- dokonania, z ww. powodów, zmian stron w umowach z kontrahentami.

(dowód: akta kontroli str. 21-45)

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor Szkoły współpracował z nauczycielami, rodzicami, uczniami i pracownikami niepedagogicznymi, w celu optymalnej realizacji zadań związanych z procesem wdrażania reformy oświatowej oraz z wyprzedzeniem podjął działania przygotowawczo-organizacyjne do właściwego funkcjonowania Szkoły w warunkach nowego ustroju szkolnego.

OBSZAR

2. Zmiany warunków lokalowych i organizacyjnych w związku z reformą oświaty.

Opis stanu faktycznego

2.1. Rada Gminy Iłowo – Osada uchwałą z dnia 29 listopada 2017 r. stwierdziła z dniem 1 września 2017 r. przekształcenie sześciolletniej szkoły podstawowej w Narzymiu, wchodzącą w skład Zespołu Szkół nr 2, w szkołę podstawową ośmioletnią.

Zespół Szkół funkcjonował na podstawie statutu znowelizowanego w dniu 31 sierpnia 2017 r. przez Radę Pedagogiczną - zgodnie z art. 322 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe⁵. Treść znowelizowanego Statutu zawierała wprowadzone zmiany m.in. przekształcenia w szkołę ośmioletnią, w zakresie zadań nauczycieli (wyszczególniono też obowiązki wychowawcy), wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, organizacji wolontariatu, zadań biblioteki szkolnej, współdziałania szkoły z rodzicami w obszarze nauczania, wychowania, opieki i profilaktyki.

(dowód: akta kontroli str. 45-67)

2.2 W Szkole w okresie objętym kontrolą, w związku z wprowadzoną reformą edukacji, nie wystąpiły przypadki redukcji etatów lub zwolnień nauczycieli, czy też konieczności pozyskiwania nauczycieli o odpowiednich kwalifikacjach. W Zespole Szkół w latach 2016/17 oraz 2017/18 było 19 oddziałów oraz 18 w 2018/19. Liczba uczniów wynosiła 307 w latach szkolnych 2016/17 i 2017/18 oraz 300 w roku szkolnym 2018/19.

Liczba etatów nauczycielskich w latach 2016/17, 2017/18, 2018/19 wynosiła odpowiednio 36,5, 35,61 i 32,5, a faktycznie zatrudnionych było 37 nauczycieli w 2016 r., 36 w 2017 r. i 33 w 2018 r.

⁵ Dz.U. z 2017 r. poz. 60 ze zm.

Trzy nauczycielki (jedna w roku 2016/2017, dwie w roku 2017/2018) złożyły wniosek do dyrektora o rozwiązanie stosunku pracy w związku z przejściem na emeryturę. W przypadku jednego nauczyciela stosunek pracy wygasł w związku z jego śmiercią w 2018 roku.

W okresie objętym kontrolą nastąpiły zmiany w liczbie zatrudnionych nauczycieli w przypadku dwóch przedmiotów, tj. języka polskiego (spadek liczby nauczycieli z 4 do 3, jednakże przy wzroście etatów od 2,61 do 2,92) oraz nauczania początkowego (spadek z 5 do 4 nauczycieli, przy spadku etatów z poziomu 5,22 do 3).

Tylko w dwóch przypadkach liczba etatów w latach szkolnych 2017/18 i 2018/19 nieznacznie przekraczała liczbę nauczycieli przedmiotu: wychowanie fizyczne (3,11 etatu na 3 osoby) oraz wychowanie przedszkolne (4,09 etatu na 4 osoby).

W okresie objętym kontrolą nauczyciele Zespołu Szkół nie świadczyli pracy w innych szkołach.

(dowód: akta kontroli str. 45,68-69)

2.3 W okresie objętym kontrolą nauczyciele posiadali kwalifikacje zawodowe adekwatne do prowadzonych przez nich zajęć w Szkole, np. historii, j. polskiego, matematyki uczyli nauczyciele z wykształceniem wyższym magisterskim. Każdy nauczyciel posiadał przygotowanie pedagogiczne.

Na podstawie próby 10% nauczycieli pracujących w Szkole w latach 2016-2018 stwierdzono, że we wszystkich analizowanych przypadkach wystąpiła zgodność kwalifikacji nauczycieli z powierzonymi zadaniami.

(dowód: akta kontroli str. 70-80)

2.4 W latach 2006 i 2007 na szkolenia i doskonalenie zawodowe nauczycieli Dyrektor Szkoły dysponował odpowiednio 14 630 zł i 15 690 zł, z czego wydatkował 13 826,59 zł oraz 12 913,18 zł. Wydatki obejmowały m.in. czesne studiujących, kursy, szkolenia i materiały szkoleniowe.

(dowód: akta kontroli str. 81-83)

2.5 Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w Szkole uczestniczyli w szkoleniach związanych z wprowadzaniem zmian w systemie oświaty. W ramach doskonalenia zawodowego szkoliło się w latach szkolnych 2016/17 i 2017/18 odpowiednio 38 i 36 nauczycieli m.in. w tematach dotyczących:

- nowego prawa oświatowego i zmian w pracy nauczycieli,
- wdrażania nowej podstawy programowej z j. polskiego, matematyki, fizyki, języków obcych w zakresie eksperymentów językowych, muzycznych, graficznych związanych z rozwojem społecznym i poznawczym dziecka w wieku przedszkolnym,
- egzaminów ósmoklasisty i związanych z tym wyzwań dla uczniów i nauczycieli,
- identyfikowania problemów uczniów.

W tym samym okresie nauczyciele ukończyli m.in. następujące formy kształcenia w postaci studiów podyplomowych: geografia, przyroda specjalizacja nauczycielska, matematyka specjalizacja nauczycielska, wiedza i społeczeństwo specjalizacja nauczycielska oraz oligofrenopedagogika specjalizacja nauczycielska.

Analiza próby 10% nauczycieli pracujących w Szkole w badanym okresie pod kątem form kształcenia i doskonalenia zawodowego w związku z prowadzoną reformą oświatową wykazała, że ukończyli oni m.in. następujące formy doskonalenia zawodowego:

- konferencja „Wdrażanie nowej podstawy programowej”,
- szkolenie „Nowe prawo oświatowe a zmiany w pracy nauczycieli”,
- szkolenie „Fizyka. Nowa podstawa nowe doświadczenia”,

- konferencja „Egzamin ósmoklasisty nowe wyzwanie dla uczniów i nauczycieli”,
- konferencja „Zmiany w podstawie programowej – wychowanie do życia w rodzinie”.

(dowód: akta kontroli str. 84-110)

2.6 Liczba zrealizowanych godzin lekcyjnych w latach szkolnych poddanych analizie była zgodna w każdym przypadku z ramowym planem nauczania oraz szkolnymi planami nauczania dla poszczególnych klas i przedmiotów (badano klasy I,III,IV,VI,VII szkoły podstawowej, i III gimnazjum w roku szkolnym 2017/2018). Wymiar godzin był zgodny z rozporządzeniami Ministra Edukacji Narodowej z 7 lutego 2012 r. oraz 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.⁶

Na podstawie 20% przedmiotów obowiązkowych nauczanych w klasach IV,VI,VII szkoły podstawowej i III /gimnazjum stwierdzono, że liczba godzin zaplanowanych, tj. zawartych w szkolnym planie nauczania, sporządzanym przez dyrektora Szkoły i zrealizowanych (w oparciu o wpisy w dzienniku lekcyjnym) w roku szkolnym 2017/2018 była zgodna z stosownymi rozporządzeniami Ministra Edukacji Narodowej.

W przypadku klas IV i VII szkoły podstawowej z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania z 2017 r. a dla klas VI szkoły podstawowej i III gimnazjum (które w roku szkolnym 2017/2018 zakończyły cykl edukacyjny), z rozporządzeniem w sprawie ramowych planów nauczania z 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 111-114)

W okresie objętym kontrolą w Zespole Szkół zajęcia lekcyjne prowadzono w systemie jednozmianowym, tzw. współczynnik zmianowości w kolejnych latach szkolnych wynosił 0,94, 0,94 i 0,93 (warunki nauczania w szkole po wdrożeniu reformy nie uległy pogorszeniu).

Przeprowadzono badanie na próbie 5 oddziałów wszystkich klas w roku szkolnym 2018/19 i w roku szkolnym 2016/17 w celu ustalenia czy organizacja kształcenia była zgodna z zasadami higieny procesu nauczania i stwierdzono, że:

- zajęcia w poszczególnych dniach tygodnia rozpoczynały się o stałej porze o godzinie 8.20 (tylko w jednym przypadku o godz. 9.10), liczba godzin lekcyjnych wynosiła od 4 do 7,
- wystąpił tylko jeden przypadek kumulacji godzin przedmiotów ścisłych, wymagających długotrwałej koncentracji w jednym dniu, dotyczyło to klasy VII SP w roku 2018/19 – skumulowano 3 przedmioty chemię, matematykę i fizykę w jednym dniu. Dyrektor szkoły wyjaśnił, że przyczyną tego stanu rzeczy była korekta tygodniowego planu lekcyjnego (godziny chemii zostały przydzielone innemu nauczycielowi w trakcie roku szkolnego w związku ze śmiercią dotychczasowego nauczyciela przedmiotu),
- wystąpiły 3 przypadki (w klasach 5 i 7SP oraz IIIa gimnazjum) ulokowania zajęć z przedmiotów ścisłych bezpośrednio po sobie – dotyczyło łączenia 2 lekcji w jednym dniu,
- długość przerw między zajęciami w roku szkolnym 2017/18 oraz 2018/19 wynosiła odpowiednio 5 minut (najkrótsza) i 15 minut (najdłuższa) oraz 10 minut (najkrótsza) i 15 minut (najdłuższa).

Na podstawie próby 50% obowiązkowych przedmiotów szkolnych dla: każdego oddziału klasowego (klasy IV-VIII) w roku szkolnym 2018/2019 oraz każdego

⁶ Dz.U. z 2012 r. oraz Dz.U. 2017 poz. 703

oddziału klasowego w roku szkolnym (klasy IV-VI) 2016/2017 stwierdzono, że poszczególne oddziały klasowe miały zawsze możliwość korzystania z pracowni przedmiotowych – zwłaszcza na lekcjach biologii, fizyki, chemii oraz j. angielskiego i wychowania fizycznego.

(dowód: akta kontroli str. 115-121)

2.7 Szkoła w latach szkolnych 2016/17, 2017/18 i 2018/19 zapewniała uczniom ofertę zajęć pozalekcyjnych w celu rozwoju ich zainteresowań w postaci zespołu instrumentalnego oraz chóru szkolnego (w wymiarze po dwie godziny tygodniowo w ww. latach).

W ww. okresie realizowane były następujące zajęcia pozalekcyjne, określone w rozporządzeniu MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁷:

- w roku 2016/17 zajęcia korekcyjno – kompensacyjne (1 godzina – grupa 5 osób),
- w roku 2017/18 koło polonistyczno-przyrodnicze (1 godzina – 8 osób) oraz 4 grupy uczniów (po 5 osób każda) na jednogodzinne zajęcia korekcyjno – kompensacyjne,
- w roku 2018/19: koło szachowe – trzy godziny tygodniowo (całe klasy I-III), koło polonistyczne – dwie godziny (dwie grupy po 8 uczniów każda), koło muzyczne – jedna godzina dla 7 osób i koło plastyczne – dwie godziny dla 2 grup po 8 osób. Ponadto zajęcia kompensacyjno – korekcyjne 6 godzin (6 grup po 5 osób).

W wyniku badania próby, tj. dwóch zajęć pozalekcyjnych prowadzonych w Szkole, tj. koła polonistycznego i muzycznego stwierdzono, że zajęcia te były zorganizowane w sposób zgodny z przepisami prawa oświatowego, a rzeczywista liczba przeprowadzonych godzin tygodniowo wynosiła odpowiednio 2 i 1 godzinę, liczba uczestników zajęć wynosiła 16 i 7 uczniów w roku szkolnym 2018/19. Nie wystąpiły przypadki nieprzyjęcia zainteresowanego ucznia do koła zainteresowań.

(dowód: akta kontroli str. 45,122)

2.8 W roku szkolnym 2017/18 w klasach I, IV, VII szkoły podstawowej prowadzono kształcenie na podstawie prawidłowo dopuszczonych programów nauczania i podręczników szkolnych zgodnie z art. 22a, art. 22ab ustawy o systemie oświaty, art. 293 ustawy wprowadzającej Prawo oświatowe.

W ww. klasach od 1 września 2017 r. zostały dopuszczone nowe programy dla nowej podstawy programowej, zaproponowane przez nauczycieli. Przedstawiane Dyrektorowi Szkoły programy nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego dla klas VII obejmowały także klasę VIII. Dyrektor Szkoły zarządzeniem z 31 sierpnia 2017 r. wprowadził dopuszczone do użytku w szkole programy nauczania do szkolnego zestawu programów nauczania w roku szkolnym 2017/2018. Również Rada Pedagogiczna uchwałą z tego samego dnia wyraziła pozytywną opinię na temat programów nauczania zaproponowanych oraz przedstawionych Dyrektorowi.

W ww. okresie nauczyciele składali wnioski do Dyrektora dotyczące dopuszczenia wskazanego podręcznika/podręczników i materiałów edukacyjnych do użytku w Szkole. Decyzją Dyrektora były one dopuszczane do użytku szkolnego i wpisywane do szkolnego zestawu podręczników (obowiązywały we wszystkich oddziałach danej klasy, przez co najmniej 3 lata szkolne). Także w tym przypadku Rada

⁷ Dz.U. poz.1591

Pedagogiczna w uchwale z 14 czerwca 2017 r. wyraziła pozytywną opinię na temat podręczników przedstawionych Dyrektorowi przez nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 123-158)

2.9 Uczniowie szkoły w latach szkolnych 2017/18 i 2018/19 mieli zapewniony od początku roku szkolnego komplet podręczników dla wszystkich klas. Szkoła otrzymywała od jednostki samorządu terytorialnego w ww. latach dotacje celowe na wyposażenie Szkoły w podręczniki i materiały edukacyjne/ćwiczeniowe. Środki dotacji w roku szkolnym 2017/18 umożliwiły zakup podręczników dla wszystkich uczniów klas I, IV i VII szkoły podstawowej tj. 20, 40 i 12. Także dotacja z roku 2018/19 umożliwiła zakup podręczników dla wszystkich klas II,V i VIII, tj. dla 22, 38, 35 osób.

(dowód: akta kontroli str. 156-158)

2.10 Szkoła dysponowała wyposażeniem umożliwiającym realizację podstawy programowej zarówno dla klas I – III i dla IV – VIII. Stwierdzono, że:

- W salach dla klas I – III znajdowały się dwie części edukacyjna i rekreacyjna (wyłożona dywanem). Sale wyposażono m.in. w projektor multimedialny, komputer z dostępem do Internetu oraz pomoce do prowadzenia zajęć ruchowych (np. skakanki, woreczki), liczmany, tablica z liniaturą, magnetofon, gry dydaktyczne, biblioteczkę a także szafkę z półkami na podręczniki i przybory szkolne.
- W salach dla klas IV – VIII w zależności od wykładanego przedmiotu sale wyposażono w przypadku przedmiotów ścisłych m.in. w tablice interaktywne, komputery z CD i Internetem, modele edukacyjne (modele atomów), preparaty roślinne i zwierzęce, atlasy anatomiczne, mikroskopy, odczynniki chemiczne w szafkach (fenoloftalina, papierki uniwersalne) i szkła laboratoryjne. W pozostałych klasach standardem wyposażenia był projektor multimedialny lub tablica interaktywna oraz komputery z dostępem do Internetu.
- W Szkole zapewniono uczniom możliwość korzystania z miejsc rekreacyjno - sportowych takich jak pełnowymiarowa sala gimnastyczna (dobudowana do budynku szkolnego), plac zabaw, boisko ze sztuczną murawą tzw. „Orlik” oraz oddzielne boisko do koszykówki. Sala gimnastyczna była wyposażona w kurtyny umożliwiające wydzielenie trzech boisk sportowych dla trzech grup jednocześnie. W klasach I-III zajęcia wychowania fizycznego odbywały się zależnie od pory roku wyłącznie w sali gimnastycznej lub na zewnętrznym boisku i placu zabaw. W wyniku wprowadzonej reformy systemu oświaty dostęp uczniów do sali gimnastycznej nie został ograniczony, gdyż liczba uczniów nie uległa większej zmianie (w latach szkolnych 2016/17 i 2017/18 – 307 uczniów, a w roku szkolnym 2018/19 – 300 uczniów).
- Szkoła posiadała osobne pomieszczenie z pracownią komputerową zapewniając 20 uczniom dostęp do osobnego komputera z internetem. Nie wystąpiły ograniczenia w dostępie do pracowni z wyżej opisanych powodów.

(dowód: akta kontroli str. 159-164)

2.11 Meble szkolne w pomieszczeniach, w których odbywały się zajęcia dydaktyczne były dostosowane do zasad ergonomii. Dobierając dla konkretnego ucznia mebel Szkoła wykorzystywała wytyczne od sanepidu w formie graficznej, w której do konkretnego wzrostu ucznia przypisane były parametry mebli szkolnych (wysokość siedziska, wysokość pulpitu). W związku z powyższym ławki i krzesła dla uczniów były oznakowane stosownymi kolorami.

(dowód: akta kontroli str. 115-121,159-164)

2.12 Pomieszczenia, w których odbywały się zajęcia spełniały normy bezpieczeństwa i higieny. Znalazło to potwierdzenie w czterech protokołach z kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do całej przestrzeni szkolnej, przeprowadzonych w 2017 r. i 2018 r. (dwukrotnie w każdym roku) przez komisję w skład której wchodził wicedyrektor szkoły, intendent i konserwator. Protokoły nie wskazywały na istotne zagrożenia dla bezpieczeństwa uczniów w szkole oraz zawierały zalecenia/kierunki zmian dotyczące np. wykonania czyszczenia rynien, uzupełnienia wyposażenia apteczek w konkretnym pomieszczeniu, zamontowania barierki ochronnej przy przystanku autobusowym. Zalecenia były wdrażane co było weryfikowane podczas następnej kontroli. Każdorazowo kopie protokołów kontroli były przekazywane organowi prowadzącemu szkołę.

Również PPIS w Działdowie przeprowadził dwie kontrole w zakresie przestrzegania przez szkołę przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne odnośnie pomieszczeń i sprzętu szkolnego. W obu przypadkach nie stwierdzono nieprawidłowości.

Urządzenia sanitarne były dostosowane do wieku i wzrostu uczniów, zróżnicowane pod względem wysokości montażu urządzeń sanitarnych dla uczniów w różnym przedziale wiekowym (dla dzieci w wieku do 6 lat do 12 lat były obniżone umywalki i miski klozetowe).

(dowód: akta kontroli str. 165-187)

2.13 Szkoła posiadała gabinet pomocy przedlekarskiej spełniający wymogi art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy Prawo oświatowe oraz § 27, § 29 i § 36 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą⁸. Był on wyposażony m.in. w umywalkę z baterią z ciepłą i z zimną wodą, dozownik z mydłem w płynie, dozownik ze środkiem dezynfekcyjnym, pojemnik z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnik na zużyte ręczniki, dozowniki mydła, środka dezynfekcyjnego, aparat Ambu do sztucznego oddychania, przenośne apteczki pierwszej pomocy, aparaty do mierzenia ciśnienia oraz wagi lekarskie.

(dowód: akta kontroli str. 159-164)

2.14 W Szkole w badanym okresie funkcjonowała świetlica codziennie od godz. 7.15 do 15.30. Prawo do przebywania na świetlicy dziecko otrzymywało na podstawie karty zgłoszenia. Wszystkie dzieci dojeżdżające do Szkoły były zapisane do świetlicy na podstawie ww. karty. Dzieci miejscowe mogły korzystać ze świetlicy, gdy nie miały zapewnionej opieki w domu ze względu na czas pracy rodziców. W świetlicy odbywały się lekcje zastępcze, w przypadku nieobecności nauczyciela danego przedmiotu. Liczebność grup świetlicowych nie przekraczała 25 uczniów na wychowawcę. Świetlica posiadała swój regulamin, który określał zasady zachowania dzieci. Rada pedagogiczna na początku roku szkolnego uchwałała roczny plan pracy świetlicy, gdzie określone zostały na poszczególne tygodnie roku szkolnego „Tematy tygodnia” dotyczące np. bezpieczeństwa na drogach, sztuki porozumiewania się czy udzielania pierwszej pomocy.

(dowód: akta kontroli str. 159-164, 189-197)

2.15 W Zespole Szkół zapewniono możliwość spożywania przez uczniów ciepłego posiłku. Dysponowano salą-jadalnią, gdzie podawano gorące posiłki przygotowywane przez kuchnię szkolną. Jadalnia (z wydzieloną częścią dla dzieci dużych i małych) była wyłożona wykładziną pcv, wyposażona była w stabilne stoły

⁸ Dz. U. poz. 739.

oraz bezpieczne krzesła z szerokim rozstawem nóg, wielkość krzesel i stołów była dostosowana do wieku dzieci.

(dowód: akta kontroli str. 159-164)

2.16 W Szkole działała biblioteka szkolna przez pięć dni w tygodniu w godzinach od 8.20 do 14.50. Posiadała ona regulamin organizacyjny, będący częścią składową statutu szkoły. Z biblioteki można było wypożyczyć książki z listy lektur wg nowej podstawy programowej. Analizując próbę obejmującą najliczniejsze klasy z poszczególnych poziomów (łącznie 14 klas) stwierdzono, że w większości przypadków konkretny realizowany tytuł na tym poziomie był dostępny w bibliotece dla tej grupy uczniów. W czterech przypadkach egzemplarzy lektury było mniej niż uczniów w danej klasie (różnica brakujących egzemplarzy lektur wynosiła od 1 do 4), w takich sytuacjach biblioteka szkolna pozyskiwała brakujące egzemplarze z drugiej biblioteki (filii gminnej biblioteki publicznej) znajdującej się na terenie szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 159-164,198)

2.17 Budynek Szkoły jest ogrodzony z trzech stron płotem betonowym. Na terenie posesji szkoły, obok ogrodzonego boiska do koszykówki, znajdował się ogrodzony, o trawiastym podłożu plac zabaw dla dzieci młodszych (ogrodzony płotem betonowym od strony torów kolejowych i siatką drucianą w pozostałej części). Wyposażenie placu zabaw stanowiły huśtawki, karuzela, zjeżdżalnia z drewnianymi pomostami, piaskownica oraz bujaki na sprężynach. Ogrodzenie nie posiadało wystających elementów mocowań. Urządzenia na placu były w sposób trwały przymocowane do podłoża. Karuzele i huśtawki posiadały zabezpieczenie w postaci łańcucha. Nawierzchnia całego placu zabaw była czysta oraz równa (nie było kałuż lub błota po opadach atmosferycznych).

(dowód: akta kontroli str. 159-164)

2.18 Obowiązek kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły Dyrektor realizował poprzez przeprowadzanie corocznych kontroli w tym zakresie, co opisano w punkcie 2.12.

(dowód: akta kontroli str. 159-164)

OCENA CZĄSTKOWA

Szkoła funkcjonowała w oparciu o zaktualizowane dokumenty, tj. m.in. statut, plany nauczania i programy wychowawczo-profilaktyczne. Placówka dysponuje odpowiednią liczbą sal lekcyjnych i pracowni tematycznych, wyposażonych w sposób umożliwiający pełną realizację podstawy programowej, a zmiany w systemie oświaty nie spowodowały pogorszenia jej warunków lokalowych. Uczniom zapewniono bezpieczny i higieniczny pobyt w Szkole, zgodnie z ich wiekiem, wzrostem i potrzebami, m.in. poprzez organizowanie zajęć opiekuńczo-wychowawczych na świetlicach szkolnych, korzystanie ze stołówki oraz opiekę pielęgniarki.

OBSZAR

3. Współpraca z instytucjami przy wprowadzaniu zmian w systemie oświaty.

Opis stanu faktycznego

Dyrektor Zespołu Szkół nie występował do organu prowadzącego z wnioskami o dodatkowe fundusze związane z wprowadzaniem reformy systemu oświaty, ponieważ nie było takiej potrzeby. Infrastruktura Szkoły była dostosowana do realizacji nowej podstawy programowej, obowiązującej od 1 września 2017 r., bowiem w skład Zespołu Szkół wchodziło gimnazjum, które posiadało w bazie lokalowej pracownię przedmiotową oraz nowoczesne pomoce naukowe. Dyrektor Szkoły współpracował z Ministerstwem Edukacji Narodowej podczas wdrażania reformy pozyskując materiały edukacyjne na temat wprowadzanych zmian w systemie oświaty. Arkusz organizacyjny Szkoły został dostosowany do stanu

faktycznego po reformie i był opiniowany przez kuratorium i zatwierdzany przez organ prowadzący. Jak podała Dyrektor Szkoły w marcu 2018 r. w ramach współpracy z Warmińsko-Mazurskim Kuratorium Oświaty w Olsztynie na terenie szkoły została zorganizowana narada dyrektorów szkół i przedszkoli powiatu działdowskiego, podczas której wizytatorzy omówili zmiany w przepisach prawa oświatowego. W ramach współpracy z kuratorium na inaugurację roku szkolnego 2018/19 przybył wizytator, który stwierdził gotowość placówki do rozpoczęcia nowego roku szkolnego.

Ponadto, kwestia zmian w szkole w związku z wprowadzeniem reformy systemu oświaty była przedstawiana przez jej Dyrektora w trakcie spotkań z rodzicami które miały miejsce przed 1 września 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 199-200)

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor Szkoły współpracował z instytucjami odpowiedzialnymi za wprowadzenie zmian w systemie oświaty, tj. z organem prowadzącym, kuratorium oświaty oraz innymi podmiotami, w tym rodzicami uczniów Szkoły.

IV. Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w kontrolowanym obszarze działalności Szkoły Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Olsztyn, dnia 4 stycznia 2019 r.

Kontroler
Rafał Dmytrenko
Specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby
Kontroli
w Olsztynie
z up. Józef Bogdański
p. o. Wicedyrektor

.....
podpis

.....
podpis